

Tvaroženský
ZPRAVODAJ

ROČNÍK 51

ČÍSLO 6

LISTOPAD–PROSINEC 2023

27. skautská Šprýmiáda, 7. října 2023

Slavnostní otevření Komunitního centra, 7. října 2023

Slovo starosty	3
Aktuality z obce	4
<i>Informace o konaných akcích...</i>	4
<i>Pozvánka na plánované akce a události</i>	5
<i>Poděkování</i>	5
<i>Upozornění ÚZSVM</i>	5
<i>Tříkrálová sbírka 2024</i>	6
Informace občanům	6
<i>Provozní doba sběrného střediska KO</i>	6
<i>Výročí bitvy tří císařů</i>	7
Informace ZO a OÚ	10
<i>Usnesení č. 7 z veřejného zasedání ZO</i>	10
Zprávy z výborů a komisí	12
<i>Sázíme stromy</i>	12
Z činnosti spolků a sdružení	13
<i>TJ Sokol Tvarožná – oddíl Florbalu</i>	13
<i>Šprýmiáda a komunitní centrum</i>	16
Okénko do života ZŠ a MŠ	16
<i>Základní škola Tvarožná</i>	16
<i>Mateřská škola Tvarožná</i>	17
Ze života obce	20
<i>Putování za tvaroženskými betlémy</i>	20
<i>Hody, milé hody...</i>	22
Z historie obce	30
<i>Z obecní kroniky – rok 1933</i>	30
Informace z regionu	31
<i>Základní škola Pozořice</i>	31
Ze života obce obrazem	33
Naši jubilanti	34
<i>Tiráž</i>	34

Vážení spoluobčané,
blíží se závěr roku 2023 a s ním posledního vydání letošního zpravodaje. Chtěl bych se s Vámi podělit o přehled nejvýznamnějších témat, kterými jsme se v prvním roce nového volebního období zabývali.

Ještě v období minulém bylo rozhodnuto o pořízení užitkového elektromobilu s cílem přispět k lepšímu životnímu prostředí v obci. Nákup vozidla značky Garia proběhl začátkem letošního roku. V polovině roku jsme obdrželi rozhodnutí o poskytnutí dotace na instalaci fotovoltaické elektrárny na střeše Obecního úřadu. Dotaci jsme získali i na projekt Zavedení energetického managementu. V letošním výčtu získaných dotací nelze opomenout příspěvek od Jihomoravského kraje, který nám pomáhá financovat výsadbu a údržbu zeleně, pořízení vybavení pro hasiče, divadelní víkend, vybudování komunitního centra a konání vzpomínkových akcí k výročí bitvy tří císařů.

V příštím roce plánujeme zahájení rekonstrukce veřejného osvětlení s odhadovanými náklady přesahujícími 4 miliony Kč. Předpokládáme spolufinancování z dotačních prostředků. V srpnu byla zkolaudována nová komunikace v ulici Vinohrady, a celkové náklady na tuto stavbu, zahájenou v roce 2022, činily 7 milionů Kč. V oblasti dopravy máme v plánu vybudování parkovacích míst a úpravy ulice U Kosmáku. Dále pokračujeme v přípravě projektů pro přechody u bývalé kovárny, parkoviště u mateřské školy a chodníku k Rohlece.

V letošním rozpočtu byla významnou položkou částka 1 milion Kč na vybudování komunitního centra v budově

Foto na titulní stránce: Hlava koně, doc. Vladimír Drápal, foto: MVDr. Jiří Drápal

KD Kosmák. Jeho slavnostní otevření se uskutečnilo v prvním říjnovém týdnu. Už v předchozím volebním období bylo rozhodnuto o zbourání budovy staré školky. Z důvodu nezájmu oslovených firem se prozatím nepodařilo demolici uskutečnit. Probíhá další kolo výběrového řízení, a bourací práce jsou naplánovány na první čtvrtletí příštího roku.

Na veřejném zasedání zastupitelstva obce dne 13. listopadu byla projednána nová studie úprav návsi s náklady odhadnutými na 13 milionů Kč. Záměr zahrnuje vybudování chodníků, veřejného osvětlení, výsadbu zeleně a pět nových lávek přes Tvaroženský potok. Od státního podniku Povodí Moravy jsme odkoupili vodní nádrž pod Novou ulicí a následně zadali vypracování projektu její obnovy. V oblasti životního prostředí byl plánovaný záměr hrazení strže s retenčními prostory nad ulicí Hlinky, na jehož realizaci bylo v letošním roce vyčleněno 10 milionů Kč. Po několika jednáních s projektanty a společností Bonagro a.s. byly zatravněny vybrané části obdělávaných ploch nad ulicí Hlinky, což by mělo vést k omezení eroze a snížení objemu splavenin. V konečném důsledku tak pravděpodobně nebude nutné hrazení strže realizovat.

V listopadu se uskutečnila, za účasti veřejnosti, navazující výsadba stromů za Masarykovou alejí a ve spolupráci se společností Bonagro a.s. bylo provedeno obnovení polní cesty nad Vinohrady. Zde

plánujeme další výsadbu. S tím souvisí nutnost údržby zeleně a zalévání velkého počtu nově vysazených stromů, proto zvažujeme zakoupení vlastní cisterny. Pokračujeme ve snaze získávat pozemky pro potřeby a rozvoj obce. Díky vstřícnému postoji vlastníků nemovitostí jsme zrealizovali několik smluvních transakcí a věřím, že budeme v tomto záměru pokračovat. Abychom alespoň částečně zmírnili dopady inflace, veškeré volné finanční prostředky jsme průběžně ukládali na termínované vklady. Očekáváme, že jejich zhodnocení v letošním roce dosáhne přibližně 1,5 milionu Kč.

Na území našeho regionu pokračuje projekt výstavby integrované sítě cyklostezek. První etapa (Líšeň–Podolí–Veltice–Tvarožná) byla úspěšně dokončena v květnu tohoto roku. Nyní se připravuje následující úsek směřující do Sivic, Pozořic a Kovalovic. Zahájení druhé etapy, na kterou již bylo vydáno stavební povolení, je plánováno v příštím roce. Investorem celého projektu je Dobrovolný svazek obcí Šlapanicko, zapojené obce se na realizaci podílejí finančními příspěvky.

Vážení spoluobčané, chtěl bych Vám upřímně poděkovat za Vaši důvěru a podporu. Věřím, že společnými silami dokážeme dovést plánované záměry k úspěšnému cíli. Přeji Vám všechno dobré v nadcházejícím adventu a během vánočních svátků - radost, naději a víru v příznivou budoucnost.

*Pavel Štátný
starosta*

Aktuality z obce

Informace o konaných akcích a událostech

- 18. 9. se konalo veřejné zasedání zastupitelstva obce Tvarožná.
- 7. 10. bylo slavnostně otevřeno Komunitní centrum v budově KD Kosmák, za přítom-

nosti hejtmána Jihomoravského kraje Mgr. Jana Grolicha, dalších hostů a veřejnosti. Slavnostnímu otevření předcházeli 27. ročník skautské Šprýmiády.

- Ve dnech 13.–15. 10. se konal Divadelní víkend na Sokolovně.
- 24. 10. se na Sokolovně konala cestovatelská přednáška Jany a Vladimíra Poulíkových o putování zemí Kambodža.
- 4. 11. probíhala, ve spolupráci s občanským sdružením Větvení a za účasti veřejnosti, další výsadba stromů v obci; za Masarykovou alejí bylo vysázeno 7 dubů a 21 třešní.
- 10. 11. pořádala základní škola klavírní koncert Jany Daňkové, tématem byly hity 60. a 70. let 20. století.
- 13. 11. se konalo veřejné zasedání zastupitelstva obce Tvarožná.

Pozvánka na plánované akce a události

- 2. 12. 2023 – Vzpomínkové akce – 218. výročí bitvy tří císařů
- 8. 12. 2023 – Vánoční jarmark ZŠ
- 10. 12. 2023 – Adventní koncert v kostele sv. Mikuláše, od 17 hodin, účinkuje komorní pěvecký sbor Danielis, vstupné dobrovolné
- 12. 12. 2023 – Vánoční jarmark MŠ
- 18. 12. 2023 – Veřejné zasedání zastupitelstva obce Tvarožná
- 23. 12. 2023 – Betlémské světlo, setkání u vánočního stromu, živý betlém, od 17 hod.
- 6. 1. 2024 – Tříkrálová sbírka v obci Tvarožná (v dopoledních hodinách)
- 6. 1. 2024 – Farní ples, kulturní dům Horákov, hraje kapela Buch
- 13. 1. 2024 – Obecní ples, KD Kosmák, hrají Kanci paní nadlesní
- 20. 1. 2024 – Hasičský věneček, KD Kosmák
- 27. 1. 2024 – Maškarní ples TJ Sokol, KD Kosmák
- 10. 2. 2024 – Hasičské ostatky, Sokolovna

Poděkování

Děkujeme všem, kteří se zasloužili, a to v relativně krátkém čase, o vybudování Komunitního centra v budově KD Kosmák, zejména skautům a dobrovolníkům za odvedenou práci, TJ Sokol za součinnost a poskytnutí prostor a zastupitelstvu obce, které vyčlenilo na tento projekt z rozpočtu obce částku 1 mil. Kč. Komunitní centrum bude sloužit zejména spolkům a organizacím v obci k setkávání a spolkové činnosti, správu Komunitního centra bude mít na starosti skautský oddíl.

Upozornění ÚZSVM

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových upozorňuje na blížící se konec zákonného lhůty (1. ledna 2024), do kdy se vlastníci nemovitostí mohou přihlásit o svá práva. Seznam nemovitostí, jichž se tato výzva týká, je zveřejněn na webových stránkách ÚZSVM www.uzsvm.cz/niv. Na této adrese naleznou občané také všechny důležité informace.

Nedostatečně identifikovaného vlastníka má nemovitost buď v případě, že nemá v katastru nemovitostí zapsaného žádného vlastníka (tj. není zapsána na žádný list vlastnictví), nebo vlastníka v katastru sice zapsaného má, ale zápis neumožňuje jeho dostatečnou identifikaci. Velkou většinu těchto nemovitostí tvoří pozemky. Zejména se jedná o ornou půdu a také o cesty, lesní pozemky či travní porosty. V seznamech lze nalézt také rodinné a bytové domy, chaty nebo garáže. Většina zápisů tohoto druhu pramení ze situace před rokem 1989, kdy se katastr nemovitostí neudržoval řádně a v určitém období dokonce nebyl veden vůbec.

Pokud se nepřihlásí vlastník nemovitosti nejpozději do 31. 12. 2023, uběhne lhůta daná novým občanským zákoníkem, a tento majetek přejde na stát.

ÚŘAD PRO ZASTUPOVÁNÍ STÁTU VE VĚCÍCH MAJETKOVÝCH
ÚZEMNÍ PRACOVIŠTĚ BRNO
ODBOR HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM STÁTU
PŘÍKOP 11, 602 00 BRNO
TELEFON: +420 542 163 323

Tříkrálová sbírka 2024

Tříkrálová sbírka bude ve Tvarožně probíhat v sobotu 6. ledna 2024 v dopoledních hodinách. Společné požehnání koledníkům bude v 9 hod. v kostele sv. Mikuláše.

Děkujeme za vaši podporu a štědrost.

Informace občanům

Provozní doba sběrného střediska komunálního odpadu

listopad 2023 – leden 2024

sobota	18. 11. 2023	09.00–11.00 hod.
středa	22. 11. 2023	15.00–17.00 hod.
sobota	25. 11. 2023	09.00–11.00 hod.
středa	29. 11. 2023	15.00–17.00 hod.
středa	6. 12. 2023	15.00–17.00 hod.
sobota	16. 12. 2023	09.00–11.00 hod.
středa	20. 12. 2023	15.00–17.00 hod.
středa	3. 1. 2024	15.00–17.00 hod.
sobota	13. 1. 2024	09.00–11.00 hod.
středa	17. 1. 2024	15.00–17.00 hod.
sobota	27. 1. 2024	09.00–11.00 hod.
středa	31. 1. 2024	15.00–17.00 hod.

Pokud ukládáte starý nábytek ve sběrném dvoře, je nutno jej rozmontovat. Jedná se především o skříně, postele a sedačky. V opačném případě mohou pracovníci sběrného dvora nábytek odmítnout.

Nápojový karton – krabice od mléka a džusů – se ukládá do kontejnerů společně s plasty. Bílé i barevné sklo se ukládá jako směsné do společného kontejneru. Do kon-

tejnerů na sběrných místech prosím ukládejte tříděný odpad dle druhu vždy jen do určeného kontejneru.

V obci je zaveden systém třídění odpadu prostřednictvím žlutých a modrých nádob (na plasty a papír). K odvozu prosím připravujte vždy jen dostatečně naplněné nádoby. Velké obaly (např. plastové nádoby, papírové kartony) je třeba sešlápnout nebo rozřezat na menší, aby byla využita kapacita nádoby. Pro zájemce jsou k dispozici nádoby na plast a papír na Obecním úřadě.

Výročí bitvy tří císařů

Připravujeme 218. výročí bitvy u Slavkova (2. prosince 1805), bitvy tří císařů – Austerlitz 2023, které proběhne ve dnech 1.–3. prosince. Předpokládáme účast přibližně 1000 účastníků z 15 zemí světa, 60 koní, 15 děl. Program zahrnuje zejména ohně na Žuráni (1. prosince), rekonstrukci bitvy u Slavkova na bojišti pod Santonem u Tvarožné (2. prosince) a pietní akt na Mohyle míru u Praze (3. prosince).

Akci připravují v rámci Projektu Austerlitz Středoevropská napoleonská společnost, obce Kučerov, Tvarožná a Praze a Austerlitz z.s. Akci finančně dlouhodobě podporuje Jihomoravský kraj. Partnerem akce je agentura Czech-Tourism, Centrála cestovního ruchu – Jižní Morava a Ministerstvo pro místní rozvoj.

U Slavkova Císař Francouzů Napoleon I. během několika hodin rozhodl tažení roku 1805, válku třetí protifrancouzské koalice. Poražený car Alexandr I. se svou armádou opustil střední Evropu; válka mezi Francií a Ruskem pokračovala až do roku 1807 bitvou u Friedlandu a podpisu tylžského míru. Rakouský císař František I. přistoupil na podmínky pří-

Elektrozařízení obsahuje nejen dále využitelné materiály, ale také škodlivé látky. Dosloužilé elektrozařízení v kompletním stavu je možno odevzdat na sběrném dvoře, nebo prodejci při zakoupení nového.

Zařízení ke sběru odpadů (Sběrný dvůr obce Tvarožná) je regulováno platným Provozním řádem a je určeno pouze pro odpady od občanů obce Tvarožná, kteří mají uhrazen poplatek za svoz odpadů.

Pokud nemáte jistotu, jak s odpadem naložit, kontaktujte prosím Obecní úřad. Děkujeme Vám, že třídíte odpad.

měří podepsaného 6. prosince na zámku ve Slavkově a posléze i na podmínky tvrdého bratislavského míru z 26. prosince 1805. Tvrdost podmínek a Napoleonův rostoucí vliv v Německu vedly po třech letech k eskalaci napětí mezi Rakouskem a Francií, válce roku 1809, jež vyvrcholila opět na jižní Moravě, u Znojma. Napoleonská epopěj pokračovala tažením do Ruska, válkou 6. koalice v letech 1813–1814, a vyvrcholila bitvou u Waterloo. Každoročně se na přelomu listopadu a prosince u příležitosti výročí bitvy u Slavkova sjíždí na jižní Moravu tisícovka „napoleonských vojáků“ z celé Evropy, aby během zimního víkendu připomněli střetnutí ve světě proslulé pod německým názvem města – Austerlitz – a také jako bitva tří císařů, francouzského císaře Napoleona, rakouského císaře Františka a ruského císaře Alexandra. Bitva, jejíž průběh přirovnává z francouzské strany profesor Tulard spíše než k partii šachu k partii pokeru, fascinuje i po dvou stáletích nejen vojenské historiky, a je právem považována za Napoleonovo největší vítězství, protipól Waterloo. Jde o největší

pravidelně pořádanou napoleonskou vzpomínkovou akcí na světě.

Hlavními body programu vzpomínkových akcí jsou sobotní rekonstrukce bitvy, která probíhá u obce Tvarožná, pod kopcem Santonem, na severním okraji historického bojiště, které je mimořádné již svou rozlohou přibližně 10×12 km. V neděli v poledne pak na Prateckém kopci, místě nejtvrdějších bojů bitvy, před památníkem Mohyla míru věnovaném obětem válek, probíhá pietní akt, při

němž jsou vzpomenujuty nejen vojenské, ale i civilní oběti bitvy u Slavkova. Vzpomínkové akce nejsou oslavou Napoleona či jeho vítězství, a už vůbec nejsou oslavou války či bitvy. Mezinárodně politické a válečné události, jež ve své době Evropu zásadním způsobem ovlivnily, a i dlouho po ní rozněžovaly, se s odstupem staly prostředkem k setkávání a společným zájmem mnoha lidí z mnoha zemí světa. Cílem akcí je připomínka a podpora poznávání společné evropské historie.

Program

Pátek, 1. prosince 2023

17.30 Ohně na Žuráni, pořádá obec Podolí

Sobota, 2. prosince 2023

7.30 Žuráň, slavkovské slunce, přehlídka francouzských jednotek

9.00 Tvarožná, nástup koaliční armády

10.30–12.00 Santon, bojiště – manévry pěchoty a jezdeckva

12.00 Pietní akt u pomníku obětem bitvy před budovou Obecního úřadu ve Tvarožné, pořádá obec Tvarožná

14.00–15.30 Rekonstrukce bitvy tří císařů – Tvarožná (pod Santonem)

Vstupné na akci je ZDARMA s výjimkou míst na tribuně.

Celodenní program v obci Tvarožná, tábor na návsi, historický jarmark.

Austerlitz
BITVA TŘÍ CÍSAŘŮ
www.austerlitz.org
1.-3. 12. 2023

Jihomoravský kraj
CzechTourism
#loveczechrepublic
MINISTERSTVO
KULTURY
ČESKÉ REPUBLIKY

Neděle, 3. prosince 2023

12.00 Pietní akt na Mohyle míru

Po celý víkend vojenská ležení a doprovodný program:

Stará pošta pozořická, Křenovice, Tvarožná, Zbýšov, Kobylnice, Sokolnice, Slavkov
Změna programu vyhrazena.

Zdroj (upr.), více informací:

www.austerlitz.org/cz

Další informace, pozvánky:

www.jizni-morava.cz, www.tvarozna.cz, www.slavkov.cz

Upozornění

V souvislosti s konáním vzpomínkových akcí k 218. výročí bitvy tří císařů bude v sobotu 2. prosince od 10 do 17 hodin uzavřena obec Tvarožná pro veškerou dopravu. Budou dočasně přemístěny autobusové zastávky linky č. 702, objízdná trasa povede kolem kostela a kulturního domu. Z důvodu ochrany přírody bude ve vyhrazenou dobu zakázán vstup na kopec Santon. Věnujte prosím pozornost informacím a pokynům pořadatelů a Policie ČR.

Děkujeme za pochopení.

Usnesení č. 7 **z veřejného zasedání zastupitelstva obce Tvarožná**

konaného dne 18. 9. 2023 od 18:00 hodin v zasedací místnosti OÚ ve Tvarožné

- 1/7Z/2023 Zastupitelstvo obce Tvarožná schvaluje Program zasedání zastupitelstva obce.
Hlasování: pro 15, proti 0, zdrželo se 0, omluveni 0
- 2/7Z/2023 Zastupitelstvo obce Tvarožná schvaluje Návrhovou komisi: Milan Filipec, Ing. Tomáš Kousal.
Hlasování: pro 13, proti 0, zdrželo se 2, omluveni 0
- 3/7Z/2023 Zastupitelstvo obce Tvarožná schvaluje Ověřovatele zápisu: MUDr. Rudolf Lichka, Bc. Hana Nečasová.
Hlasování: pro 13, proti 0, zdrželo se 2, omluveni 0
Zapisovatelkou byla jmenována paní Jana Drápalová.
- 4/7Z/2023 Zastupitelstvo obce Tvarožná pověřuje Radu obce projednat s vlastníky bytů v bytovém domě na pozemku parc. č. 1067/7, druh pozemku zastavěná plocha a nádvoří, o výměře 172 m², v katastru obce Tvarožná možnost odkupu tohoto pozemku pod bytovým domem do svého vlastnictví.
Hlasování: pro 14, proti 0, zdrželo se 1, omluveni 0
- 5/7Z/2023 Zastupitelstvo obce Tvarožná pověřuje Radu obce projednat s vlastníkem sousedního pozemku možnost odkupu pozemku parc. č. 137, druh pozemku ostatní plocha, ostatní komunikace, o výměře 242 m² v katastru obce Tvarožná do svého vlastnictví.
Hlasování: pro 15, proti 0, zdrželo se 0, omluveni 0
- 6/7Z/2023 Zastupitelstvo obce Tvarožná schvaluje odkup pozemku parc. č. 1071 v k. ú. Tvarožná, druh pozemku ovocný sad, o výměře 3 890 m², za navrhovanou cenu 110 Kč/m² a pověřuje Radu obce dalšími kroky v této věci.
Hlasování: pro 15, proti 0, zdrželo se 0, omluveni 0
- 7/7Z/2023 Zastupitelstvo obce Tvarožná schvaluje odkup pozemku parc. 1023/1 v k.ú. Tvarožná, druh pozemku orná půda, o výměře 2 011 m², za cenu 200 Kč/m² a pověřuje Radu obce dalšími kroky v této věci.
Hlasování: pro 15, proti 0, zdrželo se 0, omluveni 0
- 8/7Z/2023 Zastupitelstvo obce Tvarožná neschvaluje odkoupení dvou pozemků parc. č. 1013 v k. ú. Tvarožná, druh pozemku zahrada o výměře 416 m² a parc. č. 1028 v k. ú. Tvarožná, druh pozemku zahrada o výměře 2 965 m², za jednotnou cenu 240 Kč/m² a pověřuje Radu obce jednáním pouze o odkupu pozemku parc. 1013 v k.ú. Tvarožná, druh pozemku zahrada, o výměře 416 m².
Hlasování: pro 15, proti 0, zdrželo se 0, omluveni 0

- 9/7Z/2023 Zastupitelstvo obce Tvarožná schvaluje Dodatek č. 1 Smlouvy o výpůjčce, uzavřené podle ustanovení § 2193 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, o dočasném užívání kompostéru.
Hlasování: pro 15, proti 0, zdrželo se 0, omluveni 0
- 10/7Z/2023 Zastupitelstvo obce Tvarožná schvaluje Dohodu o společném postupu a navrnutí vzájemných vztahů mezi Obcí Tvarožnou a stěžovateli.
Hlasování: pro 15, proti 0, zdrželo se 0, omluveni 0
- 11/7Z/2023 Zastupitelstvo obce Tvarožná schvaluje Směrnici obce Tvarožná č. 1/2023 O energetickém managementu a související přílohy – C.1 Schválení týmu managementu hospodaření s energií, C.2 Energetická politika obce Tvarožná, C.3 Příručka EM, C.4a Přehled činností energetického managementu tým obce Tvarožná, C.4b Přehled činností energetického managementu příspěvkové organizace obce Tvarožná, a pověřuje Radu obce Tvarožná provádět dílčí změny ve schválené dokumentaci dle potřeb obce.
Hlasování: pro 15, proti 0, zdrželo se 0, omluveni 0
- 12/7Z/2023 Zastupitelstvo obce Tvarožná schvaluje Podání žádosti o dotaci na zpracování Místní energetické koncepce Obce Tvarožná.
Hlasování: pro 15, proti 0, zdrželo se 0, omluveni 0
- 13/7Z/2023 Zastupitelstvo obce Tvarožná schvaluje Rozpočtové opatření č. 9 ze dne 18. 9. 2023.
Hlasování: pro 15, proti 0, zdrželo se 0, omluveni 0

Výsledky projednávání, o kterých se nehlasovalo či nebyla přijata

Výsledky projednávání, o kterých se nehlasovalo

Zastupitelstvo obce Tvarožná bere na vědomí Zprávu starosty (bod 5).

Požadavky finančních prostředků pro Mateřskou školu Tvarožná na r. 2024 (bod 13).

Požadavky finančních prostředků pro Základní školu Tvarožná na r. 2024 (bod 14).

Informace o postupu v projektu Úprava návsi ve Tvarožné (bod 17).

Informace o návrhu spolufinancování a projektu přístavby Základní školy Pozořice (bod 18).

Zprávy předsedů výborů a komisí (bod 20).

Návrh usnesení č. 7/2023 (bod 22).

Zastupitelstvo obce Tvarožná ukládá předsedům výborů a komisí zaslat do 15. 10. 2023 požadavky do rozpočtu na rok 2024.

Pavel Šťastný
starosta obce

Sázíme stromy

V sobotu 4. listopadu se sešlo několik desítek dobrovolníků, abychom společně pokračovali v navracení stromů do naší krajiny. S touto akcí nám již tradičně pomáhali členové spolku Větvení. Tento spolek sází stromy v krajině již deset let. Členové spolku provádějí tuto činnost ve svém volném čase, bez nároku na honorář. O činnosti spolku se dozvíte více na internetových stránkách **www.vetveni.cz**. Nákup dalších stromů je možné podpořit i finančně prostřednictvím účtu **2500941447/2010**.

Během jednoho dne se podařilo vysadit 28 nových stromů, 21 třešní a 7 dubů. Dále bylo nahrazeno 17 uhynulých stromů z minulých let, a ještě jsme si stačili odskočit na sousední katastr obce Velatice, kde jsme pomohli s výsadbou dalších čtrnácti stromů.

Děkují všem, kteří jste v sobotu udělali kus dobré práce.

Tyto stromy nejsou obecní, tyto stromy jsou nás všech.

*Jan Spáčil
Komise zemědělská a životního prostředí*

Z činnosti spolků a sdružení

TJ Sokol Tvarožná – oddíl Florbalu

V dnešním vydání zpravodaje bych se rád zmínil o nejmladší florbalové kategorii.

Mladší žáci (1.–5. třída) trénují každé pondělí od 16:00 do 17:15 hod. Od září jsme rozjeli již druhou sezónu! Hráči ne-

s vedením míčku. Následuje protažení a základní přihrávky ve dvojicích. Dále hráči odpracují několik cvičení za využití kuželů, různých překážek a také s brankářem. Závěrečnou část tréninku tvoří nájezdy o odměnu a samozřejmě zápas.

ustále přibývají a momentálně tvoří již 16člennou skupinu. A jak trénink s takovou velkou skupinou probíhá? Na zahřátí jsou to tradiční kolečka kolem branek

Tímto děkuji Martinovi Rafajovi za přípravu na každý trénink a pevně věřím, že mu silné nervy dlouho vydrží.

*David Šír
vedoucí mužstva*

**ZAPOJ
SE I TY!**

SKAUTSKÝ ADVENTNÍ KALENDÁŘ

Tvaroženští skauti ve spolupráci s obcí Tvarožná pro vás opět chystají adventní okýnkový kalendář.

Zapojit se může každý!

Stačí si přečíst podmínky účasti
a zaregistrovat se do 20.11. na webu:
skautitvarozna.cz

Pojďte společně s námi již počtvrté
rozzářit vánoční Tvarožnou

SKAUTI TVAROŽNÁ

DOMÁCÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE A PEČOVATELSKÁ SLUŽBA

Sanus Brno, Štefánikova 63a

POSKYTUJE KOMPLEXNÍ (INTEGROVANOU) PÉČI O NEMOCNÉ A JEJICH DOMÁCNOST

ZDRAVOTNÍ PÉČE V DOMÁCNOSTI sanusbrno@seznam.cz

Vyskočilová Mirka – koordinátorka zdravotní péče – Brno a Brno-venkov
tel.: **777 758 270, 549229999**

- sledování zdravotního stavu, péče o ležící pacienty
- převazy a ošetření ran (pooperační rány, bércové vředy, proleženiny)
- ošetření stomií, katetrů, injekce, odběry krve,
- ošetřovatelská rehabilitace – kondiční a dechová cvičení – stavy po cévních mozkových příhodách
- podávání předepsaných léků, měření krevního tlaku
- vyšetření glykémie glukometrem
- ošetřovatelské úkony provádíme i ve dnech pracovního klidu

Zdravotní péče ordinovaná ošetřujícím lékařem je hrazena zdravotními pojišťovnami - smlouva se všemi pojišťovnami.

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA – tel.: 777 758 269
sanusteren@gmail.com

- Pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu.
- Pomoc při osobní hygieně.
- Poskytnutí stravy, nebo pomoc při zajištění stravy
- Pomoc při zajištění chodu domácnosti.
- Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím.

Zpoplatněná služba, která je prováděna na základě uzavření smlouvy (dle zák.108/2006 Sb. V platném znění.

FAKULTATIVNÍ ČINNOSTI

- Dohled nad dospělou osobou, doprovod uživatele za osobními záležitostmi, doprava našim vozidlem dle potřeby klienta, masáže, služby fyzioterapeuta,
- **zapůjčení kompenzačních pomůcek**, zprostředkování manikúry, pedikúry.

Fakultativní činnosti jsou hrazeny až do výše skutečných nákladů.

DŮM DOMÁCÍ PÉČE Bílovice – pobytové zařízení – tel.: 777 758 268
ddebilovice@seznam.cz

- komplexní péče 24 hodin denně,
- krátkodobé i dlouhodobé pobyty – dle individuální potřeb,
- individuální přístup ke klientům,
- strava 4× denně,
- sociálně terapeutické a aktivizační činnosti,
- pedikúra, kadeřnice, masáže.

www.sanusbrno.com

Komplexní péči poskytujeme v lokalitách:

Brno a Brno-venkov, Šlapanice, Jiřkovice, Prace, Sivice, Viničné Šumice, Kovalovice, Blažovice, Mokrá-Horákov, Ponětovice, Pozořice, Tvarožná, Bílovice nad Svitavou, Řícmanice, Kanice, Ochoz u Brna, Březina

Šprýmiáda a komunitní centrum

Po 26 letech se letos poprvé nekonala tradiční Šprýmiáda. 7. října se slavnostně otevřelo tvaroženské komunitní centrum a při této příležitosti jsme uspořádali mini Šprýmiádu. Letošní téma „dětské filmy“ bylo zastoupeno na šesti stanovištích, kde se děti mohly přenést například do Doby ledové, poznat se s Harry Potterem, hledat rybičku jménem Nemo nebo opravovat zříceninu hradu s Leontýnkou. Počasí nám přálo a pevně věřím, že si všech 86 dětí celé odpoledne užilo.

V 16 hodin bylo za účasti hejtmana Jihomoravského kraje Mgr. Jana Grolicha,

tvaroženského pana faráře P. Romana Strossy, starosty obce Pavla Šťastného a zástupců TJ Sokol Tvarožná a skautského střediska Pozořice otevřeno tvaroženské komunitní centrum. Prezentaci z budování tohoto prostoru si můžete prohlédnout na internetových stránkách www.skautitvarozna.cz/oddil/historie-oddilu.

Pokud máte zájem o využití tvaroženského komunitního centra, najdete veškeré informace včetně přihlašovacího formuláře na internetové adrese www.skautitvarozna.cz/komunitni-centrum.

Jan Spáčil

1. skautský oddíl Tvarožná

Jihomoravský kraj poskytl v roce 2023 dotaci na realizaci projektu OBNOVA MATERIÁLNĚ TECHNICKÉ ZÁKLADNY SKAUTSKÉHO STŘEDISKA POZOŘICE 2023

Jihomoravský kraj poskytl v roce 2023 dotaci na realizaci projektu
„Komunitní centrum ve Tvarožné“

jihomoravský kraj

Okénko do života ZŠ a MŠ

Základní škola Tvarožná

Letošní podzimní počasí bylo dlouho krásné a teplé, proto jsme hodně využívali venkovní učebnu, hřiště a chodili na vycházky do okolí školy.

Během prvních měsíců ve škole si žáci zopakovali učivo předchozího ročníku, navázali na něj a pokračují dál ve vzdělávání. Výuku se snažíme obohacovat i o další rozmanitý program, například přednášku k ochraně životního prostředí, koncert smyčcového kvarteta, oblíbené country tanečky nebo práci s programo-

vatelným legem nazvanou Život žaby. Letos jsme se zaměřili i na prevenci v oblasti bezohledného chování dětí. V zážitkovém programu firmy ZAPS si děti i rodiče mohli vyslechnout řadu zajímavých informací i rad.

Od října jsme jako obvykle rozjeli mimoškolní aktivity. Jedná se o zájmové kroužky (výtvarný, taneční, pěvecký, dramatický, cizí jazyky – AJ, NJ, deskové hry), doučování žáků, spolupráci se ZUŠ Pozořice a HŠ pana Meluzína. Externě vedený

kroužek Bojovek a Vědeckých pokusů se bohužel zatím nerozjel.

Začátkem října nás navštívila po pěti letech ČŠI. Zdrželi se tři dny a zkontrolovali dokumentaci, navštívili vyučovací hodiny i školní družinu. Vzhledem k tomu, že i oba inspektory přijel zkontrolovat jejich nadřízený z krajské inspekce, byli všichni ve své kontrole velmi důslední.

V listopadu odevzdáme nasbírané kaštany, sejdem se s rodiči na hovorových hodinách. V úterý 21. listopadu dokončíme letošní plavání ve Vyškově, kterého se účastní žáci 2.–5. ročníku. Na 29. listopad také plánujeme Den otevřených dveří, na který vás srdečně zveme.

Do konce prosince nás ještě čeká vyjet do předvánočního Brna, Hudební pohádka Smolíček v podání Musica Animae,

Mikulášský den spojený s adventním koncertem v kostele sv. Mikuláše ve Tvarožné, tradiční vánoční jarmark, vánoční besídka s nadílkou a zpěv koled pod vánočním stromem na návsi. Potom přijdou Vánoce a příchod nového roku, což budeme všichni společně slavit se svými rodinami během vánočních prázdnin, které končí 2. ledna a ve středu 3. ledna 2024 se už zase všichni vrátíme do školy.

Bližší informace o všech aktivitách a také fotodokumentaci školy najdete na našich webových stránkách www.skolatvarozna.cz.

Děkuji přátelům, příznivcům a rodičům žáků naší školy za kvalitní celoroční spolupráci a přeji nám všem klidný předvánoční čas, pěkné Vánoce a šťastný vstup do nového roku 2024. ❤️

Mgr. Věra Floriánová
ředitelka ZŠ Tvarožná

Mateřská škola Tvarožná

Letos se nám podzim vydařil, sluníčko svítilo a nás lákalo na výlety. Nejprve jsme vyrazili na návštěvu záchranné stanice v Rajhradě. Nejen, že jsme si všechna zvířátka prohlédli, ale také jsme se o nich dozvěděli mnoho zajímavého. Díky krásnému počasí dětem maminky připravili batůžky a my jsme prozkoumávali okolí Tvarožné. Pořádně jsme si protáhli nohy a navíc se seznámili nejen s místy u nás ve vesnici, ale i s jejím širokým okolím. Při výšlapu na kopeček Santon samozřejmě nechybělo povídání o historii a slavné napoleonské bitvě.

Koncem září jsme přivítali podzim s plnou parádou. Na školní zahradě nás čekalo „bramborování“. Nechybělo opékání špekáčků, ochutnávání brambor na loupáčku, či vyrábění bramborových příšerek. Skákání v pytlí a hod bramborou

zkusily všechny děti. Celé dopoledne už tradičně zakončila diskotéka.

A co nás v následujících dnech čeká? 13. 11. vyrazíme na hrad Špilberk na program s pohádkovým názvem „Královské dary“. Blíží se čas adventní a s ním spojené vánoční radosti. 14. 11. proběhne ve školce vánoční focení. 28. 11. se sejdem všichni, děti i rodiče, na vánočních dílničkách, a to od 15.30 ve třídě Medvídků. Paní učitelky nachystaly spoustu tvořivých aktivit, paní kuchařky se postarají o to, aby nám nevyhládlo a tak bude možnost ochutnat trošku z toho, co nám ve školce připravují. 29. 11. přijede do školky divadlo s mariochetami. Zahraje nám pohádku „Vánoce, aneb cesta do Betléma“. 5. 12. nemůže ve školce chybět Mikuláš, a možná dorazí i nějaký ten anděl nebo snad čert? 6. 12.

Vycházka na Santon

Vycházka na Santon, 23. 9.

Bramborování v MŠ, 27. 9.

Záchranná stanice Rajhrad, 5. 10.

Kouzelníci v MŠ, 18. a 24. 10.

zhlédneme v mateřské škole maňáskové divadlo s Vánoční pohádkou.

Ani letos nebude chybět tradiční vánoční jarmark, který slavnostně zahájíme 12. 12. v 16.00, a to vánočním zpíváním. Srdečně všechny zveme na tuto akci. Samotnou vánoční nadílku pro děti budeme mít v pondělí 18. 12. od 9.00 hod.

A pak už se budeme všichni těšit, až přijde Ježíšek i do našich domovů. Ráda bych Vám proto touto cestou popřála krásné, poklidné Vánoce a nám všem do nového roku hlavně hodně zdraví, štěstí a mnoho pracovních úspěchů.

*Za kolektiv mateřské školy
Mgr. Yvona Hrbáčková*

Ze života obce

Putování za tvaroženskými betlémy

Milí Tvarožňáci, v první řadě bych rád poděkoval všem, kteří v lednu ve svých domovech vystavili svoje betlémy.

Díky Vám jsme mohli vidět několik desítek tradičních i originálních uměleckých děl.

Pojďme opět po Novém roce obzvláštěnit procházku po Tvarožné a ukázat před domem či za okny nejružnější betlémy, kterým je na půdě, ve sklepě či v krabicích už smutno a čekají, až někoho potěší.

Tentokrát vystavujeme v době 6.–7. 1. 2024 mezi 10.–18. hodinou.

*Děkuji a těším se,
Jiří Daněk*

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

1.–14. ledna 2024

Koledující Tři králové vám přinášejí radost a Boží požehnání. Prosíme, podarujte tyto vyslance Charity Česká republika, pomůžete tak lidem v nouzi!

Děkujeme.

TŘÍKRÁLOVÝ KONCERT V NEDĚLI 7. LEDNA OD 18 HODIN NA ČT1

Finanční dar lze zaslat na účet:

66008822/0800

Variabilní symbol:

777966200

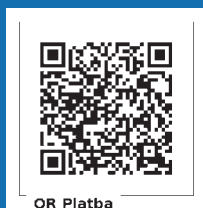
DMS KOLEDA 30 (60, 90 nebo 190)

→ na číslo **87 777**

Trvalá podpora **DMS TRV KOLEDA 30** (60, 90 nebo 190)

→ na číslo **87 777**

Cena jedné SMS je 30, 60, 90, 190 Kč. Více na www.darcovskasms.cz

QR Platba

www.trikralovasbirka.cz

@trikralovasbirka

trikralova_sbirka

Charita Česká republika, Vladislavova 12, 110 00 Praha 1 • tk@charita.cz • www.trikralovasbirka.cz • Celostátní sbírka je řádně evidována a kontrolována dle osvědčení Magistrátu hlavního města Prahy č. j. S-MHMP/1327710/2012 a 1340351/2012 ze dne 15. 10. 2012.

Hody, milé hody...

Každým rokem se našich tradičních hodů účastní zhruba 700 lidí. Slavnost lidé navštěvují především kvůli tanci, zpěvu a dobrému vínu. Kolik z nich ale ví, co tato jednodenní akce obnáší za přípravy? Jak přípravy vypadaly před několika desítkami let? A chodilo vždy v průvodu více než 10 hodových párů, jako je tomu dnes?

Hodové tradice po druhé světové válce až do komunistického převratu

Po druhé světové válce se ve Tvarožně obnovil kulturní život v rozsáhlém měřítku. Každým rokem se konalo mnoho krojovaných slavností. Na podzim se sešla mládež, která se chtěla stát stárky. Z ní se zvolily čtyři stárkovské páry, které se musely všech slavností účastnit celý rok. Jednalo se tak o ostatky, plesy a hody. Termín hodů tenkrát připadal na srpnovou nedělní pouť. Pro čtyři páry ale přípravy nebyly vůbec jednoduché a hodový týden se skládal z mnoha práce.

„My stárky jsme chodívaly líčit kapličku na Kopeček. Pak jsme chodily aj k Velaticím, tu k tej Boží muce, tahaly jsme tam kyble s vápnem a musely jsme líčit aj tu Boží muku. Taky jsme drhly parkety a to všecko enom my čtyři. To bylo takové práce na čtyři stárky, to si nedovedete představit.“ Takto na poválečnou hodovou přípravu vzpomíná paní Anežka Staňková. Stejně informace se dozvídáme z *Kroniky obce Tvarožná z let 1923–1956*.

Muži jezdili do lesa pro máju a poté ji i před postavením sami zdobili. Mája se stavěla ručně.

Hodový den probíhal následovně. Po vesnici chodili muzikanti a 4 stárky, kteří vyzvedávali stárky z jejich domů. Před domem se rozdávaly poutové koláče, které si stárky na hodový týden samy upekly. Až se do průvodu dostavily všechny stárky, průvod směřoval do tvaroženského kulturního domu, kde se po zbytek odpoledne tancovalo. O půl sedmé večerní zvala

Červený šátek na vrcholku máje se jmenuje hlavního stárkovského páru

Věneček před domem stárky

stárka svého partnera k sobě domů na večeři, po níž se pár opět dostavil do kulturního domu, kde probíhala do půlnoci hodová zábava.

V únoru se konaly dva dny ostatky, neboli masopust. První den probíhal klasický průvod v selském kroji a večerní zábava. Druhý den se konaly dozvuky. V dnešní době bychom mohli

říci, že šlo o pochovávaní basy. V ten den už si ale dívky oblékaly červené sukně, místo brokátových. I k těmto sukním se nosil tradiční lipský šátek.

Hodové tradice od 50. let do konce 20. století

Komunistický převrat neovlivnil pouze kroje, ale i tradice celkově. Termín hodů se ze srpnové poutě přesunul na 3. týden v září. Všechny přípravy se komunisty přísně kontrolovaly.

V neděli ráno chodili stárci zvat obyvatelé obce do průvodu a na večerní zábavu. Mezitím se dívky oblékaly do krojů. Tentokrát už se nevolily 4 stárkovské páry, ale chodilo jich tolik, kolik se jich ten rok zrovna sešlo. Tradice zůstala až do dnešní doby.

V pondělí se chodilo do práce a do školy, tudíž večerní zábava trvala pouze do půlnoci. Nedělní hody zůstaly tradicí až do 90. let.

V roce 1991 došlo ke 3 velkým změnám. V obci se v červnu konalo stoleté výročí založení SDH Tvarožná a hody se díky této slavnosti přesunuly výjimečně na červen. Stárkovské chasy se červnový

Dolévání vína do džbánu – autor fotografie pan Ivo Rysávy

termín zalíbil více než podzimní a tento termín zůstal hodům připsán až do dnešní doby. Hody se vždy konají na svátek svatého. Například ve Velaticích se hody pořádají v červenci na sv. Annu a v Holubicích v září na sv. Václava. Tvaroženské hody jsou jednou z výjimek celého okolí, kdy se slavnost na žádného svatého nekoná.

Druhá změna se naskytlá v průvodu. Stárků přibývalo více a více. Bylo tak těžké stihnout obejít všechny domy stárek za jedno odpoledne. V roce 1991 se vymyslelo, že se průvod bude zastavovat pouze na strategických křižovatkách, kde budou stárci tančit. Tato tradice ale nevydržela příliš dlouho a po pár letech se opět začaly domy stárek obcházet.

Třetí změnou bylo zrušení zavádění rodičů. Do této doby se vždy po tanečním sóle stárků konalo taneční sólo pro rodiče, kdy pár vyzval k tanci stárčiny rodiče.

Na začátku tisíciletí se také začala mája stavět za pomoci jeřábu, kvůli jejímu umístění. Do té doby se stavěla tak, že se přivázala na lana, která ji držela a stárci ji pomocí dlouhých žebříků nadzvedávali, dokud se mája nevztýčila.

Požehnání stárkům v kostele sv. Mikuláše – autor fotografie pan Ivo Ryšavý

Hodové tradice 21. století

Začátkem dubna hlavní pár z předchozího roku svolává první stárkovskou schůzi.

Na ní se zvolí nový hlavní pár, který celou chasu až do hodů povede. Podmínkou pro to, stát se stárkem je ukončení základní školy. Za poslední roky se stárkování účastní 12–18 párů.

Mezi stárky jsou i sklepníci, což je skupina dvou až tří chlapců, kteří na hodový průvod dolévají stárkům do džbánek víno a celý den se starají, aby ho bylo dostatek.

Každý týden se konají schůzky, které mají za cíl zaškolení nových stárků. Starší stárky je učí tančovat polku a valčík, cvičí se nástup stárků, zpívají se hodové písně a plánuje se hodový den. Schůzky trvají až do hodového týdne. Zpravidla bývají jednou týdně. Zhruba měsíc před hodami se konají dvakrát týdně. Nejpozději 14 dní před dnem D jezdí celá chasa vybírat víno na hodový den do vinného sklepa. O víno poté přebírají zodpovědnost sklepníci.

Hodový týden je nejdůležitějším a fyzicky nejnáročnějším týdnem celého období příprav. V pondělí a v úterý jsou stejné stárkovské schůzky, jako dosud bývaly. Ladí se poslední detaily nástupu a písní.

Od středy začínají přípravy vrcholit. Dívky uklízí kulturní areál, připravují tombole a chlapci kopou jámu na máju. Když se díra vykope, vždy se v ní nachází láhev pálenky z předchozího roku, kterou musí rituálně každý stárek ochutnat. Hody se konají pravidelně ve venkovní části areálu, ale vždy se připravují i vnitřní prostory pro případ špatného počasí. Z toho důvodu stárky zdobí i sál uvnitř budovy. Od tohoto dne spí v areálu chlapci ve stanech. Hlídkají, aby někdo nepřišel poškodit máju nebo krást.

Čtvrtek je pro celou chasu po sobotě hned nejvýznamnějším dnem. Chlapci totiž hned dopoledne jezdí do lesa kácet strom na máju. Strom musí být přiměřené šířky, aby se ve vzduchu při větším větru nezlomil a zároveň, aby nebyl široký přes příliš. Mája nabývá výšky okolo 30 metrů

Stárkovské kolečko před kostelem – autor fotografie pan Ivo Ryšavý

a je velmi náročné ji z lesa dostat až na cílové místo. Konec stromu se připevňuje k traktoru a v polovině kmene máju podpírá menší vozík. Chlapci ji poté dlouho do noci obušují a připravují její finální verzi. Neobroušená část s větvemi zůstává pouze na horní části stromu.

V každé vesnici se pomocí nějakého symbolu vyznačuje v jakém domě bydlí stárka. Ve Tvarožné se v posledních letech dávalo na dveře pár větviček krušpánku, které se omotaly mašlí barvy stárčina kroje. V roce 2022 se ale místo větviček začaly tvořit malé věnečky na tyčce. Každá stárka si polystyrenový věnec omotala krušpánkem a dozdobila ho mašlemi v barvách svého kroje. Věnce se poté připevnilly drátem na tyč a ta se zapíchla před stárčin dům.

V pátek dopoledne se mája staví. Na rozdíl od dřívějších dob se nyní ve Tvarožné staví mája pomocí jeřábu. Stárci máju pouze přidržují a snaží se ji dostat co nejhlouběji do země. Než se s májou jáma zakope, vkládá se do ní nová lá-

hev s pálenkou. Na stavění se chodí dívat celá obec.

Před samotnou stavbou se ale mája musí pořádně nazdobit. Dívky zdobí větvičky barevným krepovým papírem a chlapci pod horní část pomocí drátků přidělávají věnec. Dohromady se tvoří věnce dva. Druhý se přidělává ke stropu do sálu.

Na vrchol máje se připevňuje červený šátek se jmény hlavního páru. Na spodní část máje se připevňuje hodové právo. Jedná se o ozdobný papír se všemi hodovými písněmi, které se mohou až do rozbřesku zpívat. Pokud se během hodů právo ztratí nebo jej někdo ukradne, je to pro vesnici podobná potupa jako poškozená mája. Zhruba do 2. světové války hrály velkou roli tzv. hodové artykule. Jednalo se o 16 hodových zákonů, které před slavností čítával hlavní stárek.

Ukázka hodových artykul:

- 1) Každé člověk, mladé i staré, domácí aji přespólní, musí být pořádně oblečené.

Hodový průvod – autor fotografie pan Ivo Ryšavý

Pan starosta nechcò nikoho vidět v roztrhaných gatách, v umatlané košuli, nebo dokonce nekeho nevholeného.

- 2) *Žádné se nesmí dat do beču, dyby chytl nejakó po čuni, žádné nesmí říkat na veřejnosti, že nepije. Takovém pan místostarosta vrazí hlavu do putýnky s vínem a nechá ju tam tak dlóho, až ho vypije, nebo se utopí.*
- 3) *Kdyby o těchto hodách někdo mluvil o práci nebo zpíval jiný písničky než o víně, tak se zavře jenom o vodě s něškaredší babó z dědiny do obecní béčárně a nechá se tam tak dlóho, až se naučí zpívat jak kůry andělské.*

Když se schyluje k večeru, dívky s bývalými stárky hlídají máju a chlapi jdou zvát obyvatele vesnice na sobotní hody. Po vesnici chodí v kroji bez zástěry a rozmarýn mají tentokrát pouze na klobouku. Stárci rozdávají rozmarýnky s barevnou mašlí, které před zvaním stárky vázaly. Obdarovaní jim za to dávají likérku pálenky nebo drobný peněžní příspěvek.

Hodový den začíná velmi brzy. Dívky od rána čekají hodiny příprav. Před polednem si každý stárek přijde domů pro svoji stárku. Ta mu dá rozmarýn s mašlemi na klopou korduly, vymění rozmarýn na klobouku, přiváže mu ke krku sametku a dá mu džbán s mašlemi barev jejího kroje. Poté spolu pár odchází ke kulturnímu domu, odkud vychází celý průvod na požehnání do kostela.

V přední části průvodu jdou sklepníci, vezoucí vozík s vínem, hned za nimi jdou stárci, vzadu jdou muzikanti a za nimi celá vesnice. Stárci se seskupují do trojic. V první řadě se nachází uprostřed hlavní stárka a na stranách další dvě dívky. Za nimi jde trojice jejich partnerů. Takhle je tvořen celý stárkovský průvod. Po požehnání stárkům se před kostelem zpívá píseň „Tvaroženský kostelíček“ a poté následuje sólo stárků. Od kostela se průvodem odchází s doprovodem muziky a zpěvu do domů stárek.

Když se přijde ke stárčině domu, jde celý pár dovnitř a stárka svému protějšku

Sólo stárků před domem stárek – autor fotografie pan Ivo Ryšavý

uváže zástěru. Mezitím stárci před domem v kolečku zpívají. Jakmile zazní fanfára, pár zajuchá, vychází z domu a míří do kolečka stárků. Při každém zajuchání stárka zvedá rozmarýn a stárek klobouk. Začíná hrát hudba a pár tančí polku. Rodina stárky mezitím roznáší cukroví a pálenku. Po dotančení se zazpívá ještě jedna píseň a odchází se k dalšímu domu. Když se chasa nachází u hlavní stárky, bývá sólo pro hlavní pár, který tančí s ostatními stárky.

Okolo páté hodiny večerní průvod přichází ke kulturnímu domu, kde následuje stárkovský nástup. Dalo by se říci, že se jedná o přehlídku stárků. Po nástupu se zpívají 3 písně – „Čí só hode“, „Ve Tvarožné na malém vršíčku“ a „Tvaroženská chasa mladá“.

Dále přijdou krojovaní žáci základní školy zatančit Českou nebo Moravskou besedu, kterou několik měsíců nacvičova-

li pod vedením paní ředitelky. Po besedě jdou páry na večeři ke stárce.

V osm hodin začíná hodová zábava, která začíná opět stárkovským nástupem. Následuje speciální tanec stárek v kroužku. Dívky jsou rozděleny do dvou kol - vnitřního a vnějšího. Při tomto tanci zpívají píseň „*Nebola som veselá*“. Pokračuje se sólem stárků a jejich rodičů. Tím začíná volná zábava, kdy hosté tančí, zpívají a celý večer hraje dechová hudba.

Před půlnocí se koná vynášení stárků. Jedná se o zvyk, kdy páry tančí v kolečku tvořeném z jejich nejbližších a jakmile přestane kapela hrát, někdo z kolečka musí každého stárka odnést na bar, kde mu stárek či stárka dají za odměnu láhev vína.

Celá akce končí až v ranních hodinách dalšího dne. I když posledních pár let zůstaly tradice neměnné, každý rok je něčím specifický a má své kouzlo. Proto si určitě nenechte ujít hody ani příští rok!

Terezie Křížová

Římskokatolická farnost Tvarožná
Vás srdečně zve na

Farní ples

6. ledna 2024 v 19.30

Kulturní dům Horákov
k tanci a poslechu hraje kapela BUCH

Vstupné 150,-

HLEDÁME NOVÉ KOLEGY

Nestůjte každý den v koloně do Brna, práci můžete mít i v našem regionu!

Hledáme šikovné a spolehlivé muže nebo ženy pro dlouhodobou spolupráci na pozice:

TRUHLÁŘ (mzda 28 000 - 35 000,-)

ČALOUNÍK (mzda 25 000 - 30 000,-)

SKLADNÍK (mzda 28 000 - 35 000,-)

TECHNIK - PROJEKTANT

(mzda 28 000 - 35 000,-)

Adresa: **Rohlenka 301, 664 51 Jiříkovice**

Více o pozicích se dozvíte na:

<https://www.silent-lab.cz/kariera/>

nebo volejte na číslo: **+420 734 742 778**

Životopis nám prosím zašlete na e-mail:

petra.chaloupkova@silent-lab.cz

Těšíme se na spolupráci!

Z historie obce

Z obecní kroniky – rok 1933

Farní úřad

Dne 1. dubna 1933 nastoupil ve Tvarožné nový farář P. Antonín Straškrába. Do toho dne spravoval faru P. Frant. Dragoun. Nový farář narodil se 9. dubna 1888 v Pístovicích, okres Vyškov. Studoval ve Vyškově, kde maturoval r. 1907.

Bohosloví studoval v Brně, kde byl vysvěcen na kněze r. 1911. Jako kooperátor působil v Ivančicích, v Oslavanech a v Čejkovicích, jako farář v Rájci n. Svit., v Herálci u Nov. Města na Mor. a od 1. dubna 1933 ve Tvarožné.

P. František Dragoun

P. Antonín Straškrába

Narození a úmrtí

Roku 1933 narodilo se ve Tvarožné 13 hochů a 6 děvčat, t. j. 19 dětí; zemřelo pak 5 mužů a 4 ženy, t. j. 9 osob. Činil tedy přírůstek za rok 1933 celkem 10 duší.

(Pamětní kniha obce Tvarožny, doslovný opis ze str. 209)

*František Kopecký
kronikář ve Tvarožné*

Základní škola Pozořice

V poslední době se mezi rodiči v okolních obcích často skloňují dva pojmy – ZŠ Pozořice a kapacita školy.

Je nepsaným zvykem, že majoritní většina žáků ze základních škol ve Tvarožné, Sivicích a Viničných Šumicích, kde se nachází pouze I. stupeň, odchází do blízkých Pozořic pokračovat 6. třídou ve vzdělávání na II. stupni základní školy. Tahle skutečnost platila už pro mnoho generací před námi a všem to může připadat jako naprostá samozřejmost. Ale je nutné se podívat i na kapacitu školy, která je dána mnoha aspekty, aby se množství žáků dalo zvládnout z hlediska vzdělávání, tak z hlediska přidružených záležitostí – jídelny, sociálních zařízení, šatny a mnoho jiných.

Právě kapacita školy hrála v letošním roce hlavní roli v procesu přijímání žáků do školního roku 2023/2024. Počet žáků hlásících se na školu překročil hranici maxima 600 žáků o pět. A bohužel se muselo přejít na neočekávané a nepříjemné losování, kdo z žáků nebude na školu přijat. I když na tento nepříjemný krok nakonec došlo, tak přece jen se na poslední chvíli podařila zvýšit kapacita školy o deset žáků, problém byl pro tu chvíli zažehnan a 4. září se škola otevřela snad pro všechny, kdo do pozoričké školy přejít chtěl. Nemůžeme se ale na tuto skutečnost dívat tak, že máme klid na další roky – opak je pravdou.

Mnozí z rodičů se snaží vyřešit problém po své vlastní ose a zkouší dítě přehlásit trvalým pobytem tak, aby jim zajistilo přijetí do chtěné školy např. už na I. stupeň. Neuvědomují si, že tím sice zajistí místo pro své dítě, ale zároveň tím odeberou místo žákům přicházejícím do 6. třídy v daném roce a tímto jednáním zahájí nekonečný koloběh, ze kterého se pak těžce dostává ven. Jedna škola má kapacitu naplněnou a školy v okolních obcích mají stále kapacitu dostatečnou. Po domluvě vedení obcí bylo stanoveno, že tento způsob zajistit si místo bude velmi pozorně monitorován, a bude k němu patřičně přihlíženo. Musí se najít řešení, jak zajistit povinné vzdělávání pro všechny naše děti z nepsané spádové oblasti. Nechceme třídy rozdělovat a děti posílat studovat do jiných škol a tím trhat sociální vazby vybudované během prvních pěti školních let.

Tímto bychom, jako starostové zmíněných obcí, chtěli Vás všechny ujistit, že už delší dobu intenzivně pracujeme na řešení, abychom se vyhnuli všem výše popsaným nepříjemnostem a zajistili, že naše děti budou mít vždy dostupné povinné vzdělávání v naší oblasti. Téma je to velice komplexní, časově a finančně náročné. Rozhodnutí nelze učinit ze dne na den, ale všichni pevně věříme tomu, že nakonec pro nadcházející roky zařídíme jistotu pro všechny rodiče a především jejich děti.

Milan Blahák
starosta obce Kovalovice

Petr Blahák
starosta obce Sívce

Aleš Jílek
starosta obce Viničné Šumice

Tereza Jiráčková
starostka obce Pozořice

Pavel Šťastný
starosta obce Tvarožná

PREZENTACE O JAMBOREE

... členové 1. skautského oddílu ve Tvarožné vás zvou
na besedu o světovém skautském setkání v Jižní Koreji

9. 12. 2023 v 17:00

Komunitní centrum Tvarožná

Ze života obce obrazem

Uzávěrka příštího čísla

Uzávěrka pro doručení příspěvků do příštího čísla je 9. ledna 2024. Žádáme o její dodržení. Svoje příspěvky zasílejte v elektronické podobě na adresy uvedené v tiráži. V doručených příspěvcích si vyhrazujeme právo provedení úprav pravopisu a rozsahu příspěvků.

Naši jubilanti

listopad–prosinec 2023

- 95 let** Josef Gajdoš, Tvarožná 275
- 85 let** Marie Veselá, Tvarožná 134
Vladimír Brzobohatý, Tvarožná 248
- 80 let** Marta Veselá, Tvarožná 92
Inocenc Šír, Tvarožná 58
Marie Chlupová, Tvarožná 249
- 75 let** Tomáš Pulec, Tvarožná 70
Františka Pospíšilová, Tvarožná 336
- 70 let** Jana Pavlovcová, Tvarožná 160
Jitka Dědečková, Tvarožná 118
- 65 let** Jiří Smílek, Tvarožná 186
- 60 let** Vilém Sitte, Tvarožná 102
Eva Kubínová, Tvarožná 343
- 50 let** Aleš Kužílek, Tvarožná 189
Ivo Daněk, Tvarožná 374

Všem jubilantům blahopřejeme!

Pozn.: Neuvádíme jména jubilantů, od nichž jsme neobdrželi souhlas se zveřejněním. Formulář ke zveřejnění osobních údajů je distribuován jubilantům na adresu trvalého pobytu. Formulář se souhlasem je možno podepsat v průběhu celého roku na Obecním úřadě ve Tvarožné. Zveřejňovaná jubileá jsou: 50, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 91 a více let.

Ceny inzerce ve Tvaroženském zpravodaji
– viz <https://www.tvarozna.cz/obec/tvarozensky-zpravodaj>.

Tvaroženský zpravodaj

Periodický tisk územního samosprávného celku vydává Obec Tvarožná, vychází 1x za dva měsíce, v nákladu 350 výtisků, evidenční číslo MK ČR E 10094, IČO: 002 82 731.

Redakční rada – Pavel Štátný, Bc. Jan Spáčil, Mgr. Věra Floriánová.

Kontakt – tel.: 544 226 101, e-mail: zpravodaj@tvarozna.cz, web: www.tvarozna.cz

Datum vydání 16. 11. 2023

Divadelní vikend na Sokolovně, 14. října 2023

Výsadba stromů za Masarykovou alejí, 4. listopadu 2023

Nové Komunitní centrum